

Sygn. akt XV Ca 801/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Michał Wysocki (spr.)

Sędzia: SO Joanna Andrzejak-Kruk

Sędzia: SO Anna Paszyńska-Michałowska

Protokolant: prot. sąd. Agata Lipowicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 października 2014 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa małoletniego K. S. reprezentowanego przez przedstawiciela ustawowego M. B.

przeciwko A. S. (1)

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 28 marca 2014 r.

sygn. akt IV RC 986/13

oddala apelację.

/-/ J. Andrzejak-Kruk /-/ M. Wysocki /-/ A. Paszyńska-Michałowska

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 14.10.2013r. małoletni powód K. S. wystąpił o podwyższenie alimentów zasądzonych na jego rzecz od pozwanego A. S. (1) wyrokiem z 30.03.2004r. z kwoty 500,-zł do 1.500,-zł miesięcznie począwszy od dnia wniesienia pozwu. Powód domagał się również zasądzenia od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód powołał się na znaczny wzrost swoich potrzeb związany z większymi kosztami bieżącego utrzymania, jak również nowymi wydatkami wynikającymi z podjęcia nauki w szkole średniej i rozwoju zainteresowań, przy czym aktualny całkowity koszt swego utrzymania określił na kwotę ok. 2.285,-zł miesięcznie. Z kolei pozwany nie zaspokaja potrzeb powoda poza płacaniem alimentów (pomimo zdecydowanie lepszej sytuacji finansowej niż matka powoda) ani nie utrzymuje z nim kontaktów.

W odpowiedzi na pozew pozwany uznał powództwo do kwoty 600,-zł miesięcznie, zaś w pozostałej części wniósł o jego oddalenie wskazując, że roszczenie nie znajduje uzasadnienia w potrzebach powoda (które pozwany wyliczył na kwotę ok. 1.380,-zł miesięczne) ani też w możliwościach zarobkowych pozwanego.

W toku procesu powód składał propozycję zawarcia ugody na kwotę 1.000,-zł miesięcznie, ale strony nie doszły do porozumienia.

Wyrokiem z dnia 28.03.2014r., sygn. akt IV.RC.986/13 Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu:

- 1) zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego powoda podwyższone alimenty w kwocie po 1.000,-zł miesięcznie, płatne do rąk matki powoda M. B. z góry do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 14.10.2013r. – i to w miejsce alimentów zasądzonych ostatnio wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 30.03.2004r. w sprawie VIII.RC(...);
- 2) w pozostałej części oddalił powództwo;
- 3) wyrokiem w pkt 1. nadał rygor natychmiastowej wykonalności;
- 4) wyrokowi w pkt 1. nadał klauzulę wykonalności;
- 5) kosztami sądowymi obciążył pozwanego częściowo i z tego tytułu nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu kwotę 300,-zł oraz zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.200,-zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego.

Jako podstawę powyższego rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy powołał następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne :

Małoletni powód K. S. urodził się (...) i pochodzi ze związku nieformalnego M. B. i pozwanego A. S. (1).

Wyrokiem z dnia 30.03.2004r. w sprawie VIII.RC(...) Sąd Rejonowy w Poznaniu zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego powoda alimenty w kwocie po 500,-zł miesięcznie. Sąd Okręgowy utrzymał ten wyrok w mocy. Powód miał wówczas sześć lat i chodził do tzw. zerówki w przedszkolu. Mieszkał z matką w mieszkaniu w P. na ul. (...), którego właścicielem było Towarzystwo (...) Sp. z o.o. w P.. Matka powoda opłacała z tego tytułu czynsz w wysokości 253,18zł miesięcznie. Ponadto ponosiła opłaty: za prąd 70,28zł za dwa miesiące, telefon 50,-zł, przedszkole syna 270-300,-zł, leki syna ok. 40,-zł, jego obuwie i odzież ok. 80,-zł i wyżywienie ok. 500,-zł, środki czystości i higieny ok. 100,-zł, obiady w zakładzie pracy ok. 200,-zł miesięcznie. Powód był alergikiem, alergią objawiała się szczególnie w okresie wiosenno jesiennym i w tym okresie leki z racji samej tylko alergii wynosiły 60,-zł miesięcznie. Poza tym małoletni cierpiał na przeziębienie kilka razy w roku, co również wymagało zakupu leków. M. B. spłacała kredyt zaciągnięty na zakup samochodu marki D. (...), którego miesięczna rata wynosiła 650,-zł oraz kredyt tzw. studencki ok. 200,-zł miesięcznie. Zatrudniona była w (...) Sp. z o.o. w P. na stanowisku specjalisty ds. kontaktów z prasą z miesięcznym wynagrodzeniem 2.360,02zł netto. Pozwany pracował w (...) Sp. z o.o. w P. na stanowisku referenta ds. jakości z wynagrodzeniem netto średnim 1.890,-zł w okresie od lipca do grudnia 2003r. Do 2004r. mieszkał z rodzicami w należącym do nich domu w L., którego miesięczny koszt utrzymania wynosił ok. 900,-zł (w miesiącach zimowych z racji ogrzewania był on wyższy). Pozwany partycypował w kosztach utrzymania domu, dokładając rodzicom 300,-zł miesięcznie. Mieszkając z rodzicami pozwany żywił się na własny koszt wydatkując miesięcznie kwotę ok. 400,-zł. Pozwany dojeżdżał do pracy do P. należącym do niego P. (...), rocznik 1995 i z tego tytułu miesięcznie ponosił koszty ok. 500,-zł. Od 12.01.2004r. pozwany wynajmował pokój w L. za kwotę 350,-zł miesięcznie. Korzystał z obiadów w pracy za ok. 100,-zł miesięcznie i tym samym wydawał w sumie na jedzenie ok. 400-500,-zł.

Obecnie powód ma 17 lat i uczęszcza do Technikum (...) w P.. Poza szkołą realizuje zainteresowania w postaci nauki gry na gitarze oraz uczęszcza na zajęcia na basenie. Interesuje się grafiką komputerową i informatyką. Jest generalnie zdrowym nastolatkiem, ale ma stwierdzoną wadę wzroku i musi nosić okulary korekcyjne oraz czasami chodzić do dentysty, a także okresowo choruje na grypę. Ponadto powód ma wadę postawy tj. wystające łopatki i lekką skoliozę i zalecane przez lekarza jest uczęszczanie przez niego na basen. Powód uczestniczy w wycieczkach szkolnych oraz wyjazdach wakacyjnych z matką latem i zimą. Na rozpoczęcie roku szkolnego 2013/2014 matka musiała zakupić mu jednorazowo nowy zestaw wyprawki szkolnej, tj. podręczniki, zeszyty itd. za kwotę 500,-zł i plecak szkolny, przybory,

legitymacja za kwotę ponad 300,-zł oraz garnitur, koszule, krawat za kwotę 650,-zł oraz uniform szkolny i koszule. Łącznie matkę powoda pójście do nowej szkoły przez powoda wyniosło 780,-zł tj. 65,-zł miesięcznie. Do dalszych kosztów utrzymania powoda według jego matki należą: koszty mieszkania w części przypadającej na powoda 500,-zł, wyżywienie 500,-zł, zakup biletu komunikacji miejskiej 53,-zł, zakup odzieży i obuwia 250,-zł, środki higieny i kosmetyki 80,-zł (w tym fryzjer), wizyty u lekarzy i zakup leków ok. 130,-zł (w tym zakup we wrześniu 2013r. okularów korekcyjnych za 350,-zł), realizacja zainteresowań jak gra na gitarze czy basen 260,-zł, doładowanie telefonu komórkowego 18,-zł, wakacje letnie i zimowe 290,-zł miesięcznie, rozrywka jak kino, koncert 60,-zł, inne dodatkowe wydatki 100,-zł i kieszonkowe 100,-zł, co daje łącznie 2.285,-zł. Powód nie ma zbyt dużego kontaktu z ojcem, a jedynie z dziadkami ze strony ojca, z którymi spędza raz do roku kilka dni w wakacje przyjeżdżając do nich, a poza tym widzi się z nimi w sumie 3 razy do roku i za każdym razem dziadkowie przekazywali mu dotychczas kwoty od 300-500,-zł. Wtedy przyjeżdża do swoich rodziców pozwany i spotyka się z synem na 2-3 godziny. Dziadkowie partycypowali także w zakupie instrumentów muzycznych dla wnuka. W 2013r. łącznie dziadkowie przekazali na rzecz wnuka kwotę 1.100,-zł.

Matka powoda zatrudniona jest od 2007r. na czas nieokreślony w (...) SA i (...) (po 2/5 etatu) na stanowisku PR Menagera i zarabia ok. 4.000,-zł netto. Poza tym otrzymuje różnego rodzaju premie, dodatkowe świadczenia, nagrody w bliżej nieokreślonej kwocie. Mieszka wraz z powodem w domu o pow. 89 m2 w C.. Na swoje utrzymanie ponosi wydatki w kwocie ok. 2.000,-zł (koszty utrzymania zajmowanego z powodem mieszkania oraz własne wyżywienie w kwocie 500,-zł i osobiste wydatki jak zakup odzieży 200,-zł, środki czystości i kosmetyki 200,-zł, wydatki na wyżywienie kota ok. 100,-zł). Do kosztów utrzymania domu wynoszących 1.020,-zł należą: ogrzewanie gazowe 294,50zł, energia elektryczna 100,-zł, woda 67,-zł, wywóz śmieci 120,-zł, TV 49,-zł, Internet 67,-zł, ubezpieczenie 25,-zł, podatek od nieruchomości 36,-zł, ochrona domu 64,-zł, remonty 200,-zł. Matka powoda posiada samochód osobowy S. (...) rocznik 2007 o wartości ok. 16.000,-zł, który używa w związku z dojazdami do pracy oraz zawozi nim powoda na jego zajęcia dodatkowe, co kosztuje miesięcznie ok. 500,-zł (paliwo 300,-zł, bieżące naprawy i ubezpieczenie 200,-zł). Matka powoda jest także w posiadaniu motoru sportowego marki Y. rocznik 2009 z dużym przebiegiem, otrzymany od rodziców. Matka powoda zaciągnęła w 2005r. kredyt hipoteczny na budowę domu w wysokości ok. 30 tys. zł, miesięczna rata wynosi ok. 200,- zł. Ze względów zawodowych uczęszcza na zajęcia z języka angielskiego, które kosztują 115,-zł miesięcznie. Cierpi na zespół jelita wrażliwego i z tego powodu wydaje na leki kwotę 100,-zł miesięcznie.

Pozwany obecnie mieszka w L., gdzie pracuje od 2007r. w firmie (...) SP. Z. O.O. w (...) na czas nieokreślony na pełen etat jako specjalista ds. przygotowania produkcji. W okresie od września do grudnia 2013r. zarobił średnio 5.000,-zł netto miesięcznie, w 2014r. zarabia średnio 3.900,-zł netto. Pozwany dostaje dodatkowe wynagrodzenie z tytułu przepracowanych nadgodzin, w 2013r. otrzymał nagrodę w kwocie 1.000,-zł, poza tym premię kwartalną w kwocie 7.902,46zł brutto. Pozwany cierpi na schorzenia odcinka lędźwiowego kręgosłupa, które wymagają stosowania leków przeciwbólowych oraz rehabilitacji, która nie jest finansowana z NFZ. Pozwany ożenił się w 2006r. z A. S. (2), z którą ma córkę A., uczennicę szkoły podstawowej. Rodzina mieszka w domu jednorodzinnym w L. o pow. 200 m2 należącym do rodziców pozwanego o deklarowanej wartości 400.000,-zł (wartość rynkowa podobnych nieruchomości 1.000.000,-zł), a którego pomieszczenia garażowe i piwniczne zostały w czerwcu 2013r. zalane i pozwany musiał ponieść we własnym zakresie wydatek rzędu 12.000,-zł na remont. W tym celu zaciągnął pożyczkę. Małżonka pozwanego pracuje jako kosmetyczka prowadząc własną działalność gospodarczą i zarabia rocznie według deklaracji podatkowej 96,-zł. W 2012r. małżonkowie osiągnęli roczny dochód 51.067,36zł, tj. 4.263,67zł netto miesięcznie. Do kosztów utrzymania rodziny pozwanego należą wydatki na mieszkanie w łącznej kwocie ok. 826,-zł (gaz 95,-zł, woda 91,-zł, prąd 135,-zł, telefon stacjonarny i Internet 110,-zł, telefon komórkowy 20,-zł, ogrzewanie domu 195,-zł, podatek od nieruchomości 51,-zł, wywóz śmieci 14,-zł, remonty, naprawy ok. 100,-zł). Koszt wyżywienia swojego i żony pozwany wyliczył na 1.000,-zł. Pozwany jest w posiadaniu pojazdu osobowego M. (...) rocznik 2003, który użytkuje celem dojazdów do pracy. Koszt utrzymania miesięcznego pojazdu pozwanego wynosi ok. 277,-zł (dojazd 150,-zł, 77,-zł ubezpieczenie, naprawy, w tym wymiana opon 50,-zł). Małżonka pozwanego także ponosi koszt dojazdów do pracy i utrzymania swojego auta F. (...), które otrzymała od rodziców (łącznie 250,-zł). Pojazdy są niezbędne dla obydwojga, gdyż dojeżdżają nimi do pracy oraz odbierają córkę z szkoły i zawożą na zajęcia dodatkowe.

Ponadto pozwany wydaje na swoje utrzymanie w zakresie zakupu odzieży i obuwia na kwotę 150,-zł miesięcznie, środków czystości i higieny na kwotę 140,-zł, rehabilitację 80,-zł, koszty leków i wizyt lekarskich 80,-zł. Pozwany ponosi koszty utrzymania córki A. w wysokości łącznej 1.315,-zł (350,-zł na wyżywienie, 500,-zł za przedszkole, 115,-zł realizacja zainteresowań, basen 20,-zł, wizyty lekarskie 60,-zł, książki, zabawki 50,-zł, odzież i obuwie 150,-zł, wyjazdy wakacyjne 50,-zł i inne 20,-zł). Raz do roku rodzina pozwanego wyjeżdża na kilkudniowe wakacje w Polsce.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za zasadne w części, przy czym jako podstawę takiego rozstrzygnięcia wskazał przepisy art. 138 k.r.o. w zw. z art. 133 § 1 k.r.o. i art. 135 k.r.o.

Sąd zwrócił uwagę, że bezpośrednią pieczę nad powodem sprawuje jego matka, z którą pozostaje on we wspólnym gospodarstwie domowym. W ocenie Sądu matka powoda wciąż jeszcze w znacznej części spełnia swój obowiązek alimentacyjny przez opiekę w chorobie, codzienne czynności higieniczne oraz żywieniowe, nadzór nad wykonywaniem obowiązku szkolnego oraz wychowanie. Dlatego też obowiązek alimentacyjny pozwanego w formie finansowej, co do zasady, powinien być wyższy niż obowiązek matki, o ile możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego pozwolą na takie ustalenie sposobu partycypacji w kosztach utrzymania małoletniego.

Od momentu ostatniego orzeczenia o alimentach upłynęło 10 lat i niewątpliwie doszło do zmiany usprawiedliwionych potrzeb powoda, co związane jest z jego dorastaniem oraz edukacją. Powód rozpoczął naukę w szkole średniej, zwiększyły się jego wymagania co do przyborów szkolnych, posiada też liczne zainteresowania, jest nastolatkiem i w związku z tym spożywa więcej pokarmów, zmuszony jest częściej zmieniać ubrania i są to ubrania większe, aniżeli wcześniej. Pomoc finansowa pozwanego w zakresie utrzymania syna winna być zatem większa niż dotychczas. Koszt utrzymania powoda Sąd oszacował na kwotę 1.700,-zł miesięcznie: wyżywienie i higiena osobista 500,-zł, odzież i obuwie 200,-zł, edukacja i rozrywka, w tym wyprawka 100,-zł, dojazdy do szkoły 50,-zł, kieszonkowe i telefon 100,-zł, wakacje 150,-zł, mieszkanie 500,-zł, wydatki związane ze zdrowiem, w tym leki i wizyty lekarskie 100,-zł. Sąd uznał za wygórowane koszty ponoszone na zakup odzieży i obuwia w kwocie 250,-zł (powód nie uprawia wyczynowo żadnych sportów) oraz związanych z edukacją i rozrywką w kwocie ponad 300,-zł (zainteresowania, zajęcia kulturalne, zakupy szkolne), a także wyjazdów wakacyjnych na kwotę 250,-zł. W ocenie Sądu powyższe koszty nie znajdują uzasadnienia w zasadach doświadczenia życiowego i winny być odpowiednio niższe.

Sąd stwierdził, że sytuacja matki powoda zmieniła się nieznacznie; wykorzystuje ona wszystkie swoje możliwości zarobkowe, a jej dochody uległy nieznaczniemu podwyższeniu (obecne wynoszą ok. 4.000,-zł, podczas gdy wcześniej wynosiły niecałe 3.000,-zł). Przyjmując, że matka zarabiająca ok. 4.000,-zł czyni osobiste starania o wychowanie powoda Sąd stwierdził, że pozwany winien pokrywać większą część kosztów jego utrzymania, tj. 1.000,-zł.

Pozwany pracuje obecnie w innym miejscu, gdzie zarabia więcej. W czasie poprzedniej sprawy uzyskiwał on miesięczny dochód netto w kwocie ok. 2.000,-zł, a w styczniu 2014r. wynagrodzenie w kwocie 5.000,-zł. Obecnie pozwany nie spłaca żadnych kredytów i nie ma żadnych długów. Nową okolicznością jest natomiast to, iż ożenił się i został ojcem dziecka, które też pozostaje na jego utrzymaniu. Z nową rodziną przeniósł się do domu jednorodzinnego, co świadczy o poprawie sytuacji materialnej pozwanego. Niewątpliwie obecnie wszelkie koszty codziennych wydatków są ponoszone przez pozwanego jak i małżonkę. Wynika stąd fakt zmniejszenia się wydatków pozwanego ponoszonych na utrzymanie mieszkania, mimo iż obecnie stanowi ono dom będący własnością rodziców pozwanego. Żona pozwanego zdaniem Sądu musi osiągać znacznie wyższy dochód z prowadzonej działalności aniżeli to wykazuje pozwany, gdyż w przeciwnym razie zaprzestałaby zgodnie z zasadami logiki jej prowadzenia, a trudni się kosmetyką od 2002r. Pozwany na swoje utrzymanie, zgodnie z deklaracją, wydaje ok. 2.000,-zł. Po opłaceniu kosztów utrzymania oraz odjęciu wydatków na utrzymanie drugiego dziecka (ok. 1.000,-zł) pozostaje mu do dyspozycji nadal kwota ok. 2.000,-zł. Dotychczas płacone alimenty w kwocie 500,-zł w zestawieniu z możliwościami zarobkowymi pozwanego i faktem, że nie łoży na syna w inny sposób są na niskim poziomie. Z kolei zasądzona kwota 1.000,-zł nie przekracza możliwości pozwanego, jest za to skorelowana ze wzrostem jego zarobków i pozostaje do nich w podobnym stosunku, a nawet bardziej dla pozwanego korzystnym jak wcześniej orzeczone alimenty. Sąd nie podzielił przekonania pozwanego, że sytuacja powoda i jego potrzeby zmieniły się od 2004r. jedynie o kwotę 100-150,-zł Podwyższenie

alimentów do 1.000,-zł (a zatem o 500,-zł) pozwoli natomiast powodowi zaspokoić jego zwiększone koszty utrzymania.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo. Żądanie zasądzenia kwoty 1.500,-zł miesięcznie Sąd uznał za roszczenie ponad miarę, prowadzące do niesprawiedliwego – w stosunku do osiągniętych przez rodziców dochodów – obciążenia finansowego pozwanego.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd nadał wyrokowi w punkcie 1. rygor natychmiastowej wykonalności, natomiast w przedmiocie klauzuli wykonalności orzekł na podstawie art. 1082 k.p.c. O kosztach postępowania Sąd orzekł z kolei na podstawie art. 98 k.p.c., art. 100 k.p.c. oraz art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację od powyższego wyroku złożył, powód, zaskarżając go w części oddalającej powództwo, tj. w punktach 2 i 5 oraz zarzucając:

1) naruszenie art. 138 k.r.o. poprzez niewłaściwe jego zastosowanie i niewzięcie pod uwagę wszystkich okoliczności świadczących o zmianie stosunków, a uzasadniających podwyższenie alimentów zgodnie z żądaniem pozwu;

2) naruszenie art. 135 § 1 k.r.o. poprzez niewłaściwe jego zastosowanie i niewzięcie pod uwagę przy ustalaniu zakresu świadczeń alimentacyjnych wszystkich usprawiedliwionych potrzeb powoda oraz rzeczywistej sytuacji majątkowej pozwanego i przyjęcie, iż powód nie uprawdopodobnił istnienia całości roszczenia w kwocie 1.500,-zł, a zakres jego usprawiedliwionych potrzeb to kwota 1.700,-zł miesięcznie, podczas gdy nawet przyjmując niższe niż w pozwie wydatki na wakacje czy pomijając np. lekcje gitary, miesięczny koszt utrzymania powoda obejmujący jego usprawiedliwione potrzeby wynosi 2.025,-zł miesięcznie;

3) błędne i sprzeczne z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym ustalenia faktyczne dotyczące: (1) sytuacji majątkowej pozwanego – poprzez nieprawidłowe przyjęcie, iż pozwany mieszka w domu stanowiącym własność jego rodziców, podczas gdy z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy wynika, że pozwany jest współwłaścicielem w udziale 1/2 tego domu (o powierzchni co najmniej 200 m² położonego na działce o powierzchni ponad 1.000 m²), którego wartość określił na kwotę 400.000,-zł oraz przyjęcie, iż pozwany przeprowadził ostatnio remont piwnicy domu na kwotę 12.000,-zł, na co był zmuszony zaciągać pożyczkę, podczas gdy z pisma pozwanego z dnia 2.01.2014r. wynika, iż remont ten dopiero planuje i na dzień wydawania wyroku przez Sąd I instancji nie zaciągnął na ten cel żadnej pożyczki, (2) sytuacji majątkowej matki powoda poprzez przyjęcie, iż otrzymuje ona różnego rodzaju premie, dodatkowe świadczenia i nagrody w bliżej nieokreślonej wysokości, podczas gdy wszystkie dodatkowe świadczenia oraz ich wysokość zostały ujęte w dokumencie z dnia 2.02.2014r. wystawionym przez pracodawcę M. B.; które to ustalenia miały wpływ na ocenę sytuacji majątkowej pozwanego oraz matki powoda, a zatem i na wynik sprawy.

Z uwagi na powyższe powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości (tj. podwyższenie alimentów do kwoty 1.500,-zł miesięcznie), a także o zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania przed Sądem I i II instancji według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie, choć niektóre z podniesionych w niej zarzutów były trafne. Dotyczy to w szczególności – zasadnie wytkniętych przez skarżącego – błędów w ustaleniach faktycznych Sądu I instancji odnoszących się do aktualnej sytuacji stron.

Gdy chodzi o matkę powoda Sąd Rejonowy ustalił, iż z tytułu zatrudnienia w (...) SA i (...) (po 2/5 etatu) zarabiała ona ok. 4.000,-zł netto miesięcznie, a poza tym otrzymywała dodatkowe świadczenia (jak premie czy nagrody) „w bliżej nieokreślonej kwocie”. Ustalenia te są o tyle nieścisłe, że na rozprawie w dniu 11.02.2014r. strona powodowa złożyła do akt dwa zaświadczenia o zarobkach, z których wynika pełna wysokość wynagrodzenia uzyskanego przez M. B. w 2013r. ze stosunku pracy u każdego z wymienionych pracodawców, przy czym średnio wynosiło ono 2.614,-zł i 2.440,-zł netto miesięcznie – łącznie 5.054,-zł (k.160,161). Należy ponadto uzupełnić ustalenia Sądu Rejonowego o

okoliczności, które nastąpiły już po wydaniu zaskarżonego wyroku. W dniu 2.04.2014r. M. B. – z uwagi na likwidację stanowisk pracy, na których była zatrudniona – zawarła z pracodawcami porozumienia w sprawie rozwiązania umów o pracę. Obie umowy rozwiązano z dniem 31.08.2014r. i z tego tytułu matce powoda wypłacone zostały odprawy w wysokości 2-miesięcznego wynagrodzenia oraz świadczenia dodatkowe w kwotach po 5.760,-zł brutto (k.240,241). Z dniem 10.09.2014r. M. B. podjęła natomiast zatrudnienie na podstawie umowy o pracę na okres próbny (do dnia 9.12.2014r.) w (...) Spółka z o.o. w W. jako specjalista ds. komunikacji za wynagrodzeniem zasadniczym wynoszącym 3.898,81zł netto (k.264).

Częściowo błędne były także ustalenia Sądu I instancji dotyczące pozwanego. Z dołączonego do akt wydruku treści księgi wieczystej KW nr (...) Sądu Rejonowego w L. wynika, że pozwany jest współwłaścicielem w 1/2 części (wraz z rodzicami L. i J. S.) nieruchomości położonej w L. przy ul. (...) (k.190-197), w której aktualnie zamieszkuje wraz z rodziną. Nieprawidłowo zatem Sąd I instancji przyjął, że pozwany mieszka w domu należącym do rodziców. Nie jest także zgodne z rzeczywistością ustalenie, iż pozwany poniósł koszty remontu garażu i piwnicy w tym budynku w wysokości 12.000,-zł, na co zaciągnął pożyczkę. Strona powodowa słusznie podnosi, że z pisma procesowego pozwanego z dnia 2.01.2014r. wynika, iż pozwany dopiero planuje inwestycje polegające na wyremontowaniu zalanych pomieszczeń oraz wykonaniu dodatkowej studni kanalizacyjnej i w tym celu ubiega się o kredyt (k.77). W późniejszych zeznaniach pozwany nie podnosił, aby plany te zostały zrealizowane. Nieścisłe są także ustalenia Sądu I instancji w przedmiocie wysokości dochodów pozwanego. Sąd Rejonowy przyjął średnie jego miesięczne wynagrodzenie na poziomie 5.000,-zł netto, a tymczasem z zaświadczenia z dnia 14.02.2014r. wynika, że w całym 2013r. pozwany uzyskiwał wynagrodzenia wraz z wszystkimi dodatkami w granicach od 3.623,84zł do 6.482,15zł netto, średnio w kwocie ok. 4.420,-zł miesięcznie (k.181). Należy ponadto zauważyć, że w okresie, kiedy uprawomocnił się poprzedni wyrok zasądający alimenty, tj. w czerwcu 2004r., pozwany zarabiał średnio nie 1.890,-zł netto miesięcznie, jak ustalił Sąd I instancji, lecz ok. 2.400,-zł netto, co wynika z zaświadczenia o zarobkach z dnia 7.06.2004r. (k.116 akt VIII.RC. (...)).

Przyjęcie ustaleń częściowo odmiennych niż Sąd Rejonowy nie mogło natomiast prowadzić do zmiany zaskarżonego wyroku, gdyż – wbrew zarzutom apelacji – odpowiada on prawu materialnemu, tj. przepisom art. 138 k.r.o. w zw. z art. 133 § 1 k.r.o. i art. 135 k.r.o.

Sąd Rejonowy uznał, że spośród wydatków opisanych w pozwie jako służące zaspokojeniu usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda mogą być uznane jedynie koszty mieszczące się w łącznej kwocie ok. 1.700,-zł miesięcznie. Stanowisko to nie budzi większych zastrzeżeń, a nawet gdyby dokonać pewnej jego weryfikacji, to nie przekonują twierdzenia apelacji, że na utrzymanie i wychowanie powoda niezbędna jest kwota aż o ponad 300,-zł miesięcznie wyższa (tj. 2.025,-zł). Skarżący wskazuje, iż na zakup odzieży i obuwia potrzebuje 250,-zł miesięcznie. Nawet jednak uwzględniając fakt, iż kupować musi obowiązkowy strój szkolny, nie sposób uznać, że przeznacza na odzież i obuwie środki większe niż jego matka, która zeznała, że na swoje potrzeby w tym zakresie wydaje 200,-zł miesięcznie, gdyż zajmuje reprezentacyjne stanowisko w formie i „nie może byle jak wyglądać” (k.137). Nie można także zgodzić się z tym, iż co miesiąc potrzebna jest powodowi kwota 100,-zł na „inne istotne wydatki”, wśród których wymieniono szewca, naprawy krawieckie i serwis roweru. Mając na uwadze powyższe, a także stopę życiową rodziców małoletniego powoda, jego usprawiedliwione potrzeby można oszacować na poziomie kwoty ok. 1.850,-zł miesięcznie (podwyższając, w porównaniu z wyliczeniem przedstawionym przez Sąd Rejonowy, wydatki na edukację i rozrywkę o 100,-zł oraz łączne wydatki na wyżywienie oraz środki higieny i czystości o 50,-zł). Zasądzone przez Sąd Rejonowy alimenty w kwocie 1.000,-zł pozwalają na zaspokojenie większej części tychże potrzeb.

Rację ma apelujący wskazując na korzystne zmiany w sytuacji majątkowej pozwanego, który w czasie ustalania dotychczasowych alimentów mieszkał z rodzicami, a następnie w wynajmowanym pokoju, zaś obecnie jest współwłaścicielem nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym (choć wartość tego składnika majątkowego nie została wykazana, a twierdzenia apelacji, iż „może być wart około 1.000.000,-zł” opierają się wyłącznie na cenie ofertowej sprzedaży nieruchomości położonej na tym samym osiedlu – k.175). Po pierwsze jednak, Sąd Rejonowy wprawdzie błędnie ustalił, iż nieruchomość należy do rodziców pozwanego, natomiast przeprowadzenie się przez niego do domu jednorodzinnego jednoznacznie potraktował jako świadczące o jego lepszej sytuacji finansowej.

Po drugie, poprawa statusu majątkowego dotyczy również matki małoletniego powoda, która w 2004r. zajmowała mieszkanie należące do TBS, zaś obecnie posiada własny dom. Eksponowane w apelacji nieponiesienie dotychczas przez pozwanego wydatków na remont po zalaniu o tyle nie ma zaś doniosłego znaczenia, że nie jest kwestionowane, iż do szkód w budynku pozwanego rzeczywiście doszło i że jest on zmuszony przeprowadzić w związku z tym dość kosztowną inwestycję. Należy oczywiście zgodzić się ze skarżącym, iż ogólna sytuacja pozwanego uległa istotnej poprawie od 2004r. (nabył udział w nieruchomości, prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z żoną, dzieląc się z nią wydatkami, uzyskuje wynagrodzenie wyższe o ok. 2.000,-zł). Miał to jednak na uwadze Sąd Rejonowy, który podwyższył alimenty w stopniu uwzględniającym aktualne możliwości zarobkowe pozwanego (zasądzona kwota stanowi niemal 1/4 jego dochodów). Apelacja zupełnie też pomija, że pozwany ma obecnie na utrzymaniu córkę urodzoną w (...).r., na której potrzeby – według niekwestionowanych ustaleń Sądu I instancji – przeznaczają wraz z żoną ok. 1.300,-zł miesięcznie. Jest to istotna okoliczność limitująca możliwość finansowego partycypowania pozwanego w utrzymaniu i wychowaniu powoda. W rezultacie nie było zasadne żądanie apelacji podwyższenia alimentów do kwoty 1.500,-zł miesięcznie.

Należy też zwrócić uwagę, że w poprzedniej sprawie alimentacyjnej usprawiedliwione potrzeby 6-letniego wówczas powoda ustalono na kwotę ok. 900,-zł miesięcznie, co oznacza, że pozwanego zobowiązano do ich finansowania w kwocie 500,-zł, zaś matkę powoda – w kwocie 400,-zł. Aktualnie potrzeby powoda kształtują się na poziomie kwoty 1.850,-zł miesięcznie. Brak jest podstaw, aby matka powoda, której sytuacja zarówno finansowa, jak i majątkowa uległa znaczącej poprawie, finansowała te potrzeby w mniejszym nawet zakresie niż 2004r., zwłaszcza że z uwagi na wiek powoda jej osobistych starania o utrzymanie i wychowanie syna są bez porównania mniejsze (art. 135 § 2 k.r.o.), a w przeciwieństwie do pozwanego nie musi ona łączyć na inne małoletnie dziecko.

W tym stanie rzeczy i na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację.

/-/ Joanna Andrzejak-Kruk /-/ Michał Wysocki /-/ Anna Paszyńska-Michałowska